

Besluit tot aanwijzing gemeentelijk monument

GM135 | Engelenkampstraat 60 en 62 | 6131 JJ Sittard

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

overwegende:

- dat naast de door het rijk aangewezen en op grond van de Monumentenwet beschermde rijksmonumenten, er in de gemeente ook cultuurhistorisch waardevolle gebouwen of bouwwerken zijn gelegen, die weliswaar niet van rijksbelang zijn, maar wel een beeld geven van de plaatselijke ontwikkelingen en historie;
- dat een aantal jaren geleden is gestart met de inventarisatie van gebouwen en bouwwerken die belangrijk zijn voor de historie, identiteit en het karakter van Sittard-Geleen;
- dat uit de inventarisatie door de Monumentencommissie Sittard-Geleen een selectie is gemaakt;
- dat hierbij de criteria schoonheid, betekenis voor de wetenschap en cultuurhistorische waarde zijn gehanteerd;
- dat per object een redengevende omschrijving is vervaardigd, waarin naast een omschrijving van het object, tevens de motivatie voor selectie is opgenomen;
- dat het voornemen tot aanwijzing en de redengevende omschrijving van het genoemde object, overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.2 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008", voor advies zijn voorgelegd aan de Monumentencommissie;
- dat de Monumentencommissie op 13 mei 2008 heeft geadviseerd om over te gaan tot aanwijzing van het bovenvermelde object tot gemeentelijk monument;
- dat de eigenaren, hypothecaire schuldeisers en anderszins zakelijk gerechtigden bij schrijven van 19 juni 2008 in kennis zijn gesteld van het voornemen tot de aanwijzing als bedoeld in artikel 4.3 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008" en voorts op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, publicatie van het voornemen tot aanwijzing heeft plaatsgevonden in het plaatselijke huis- aan huisblad "De Trompetter" van 25 juni 2008;
- dat het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig de bepalingen in afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht eenieder in de gelegenheid heeft gesteld zienswijzen ten aanzien van het ontwerp-besluit tot aanwijzing van het object Engelenkampstraat 60 en 62 te Sittard naar voren te brengen;
- dat voor het aan te wijzen object geen zienswijzen zijn ingediend;

gelet op:

de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008";

besluit:

Het object Engelenkampstraat 60 en 62 te Sittard op het perceel kadastraal bekend STD00 sectie D nummer(s) 7441 en 7442 aan te wijzen tot gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 4.1 van de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008, waarbij voor de motivatie van de aanwijzing wordt verwezen naar de waardestelling in de redengevende omschrijving die als bijlage aan dit besluit is toegevoegd en onlosmakelijk deel uit maakt van dit besluit.

Sittard, 27 oktober 2008,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Sittard-Geleen
namens dezen,
Teamleider Ruimtelijk Ontwerp,

E.F.W.M. Limpens BNT

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u volgens de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken, na datum van verzending van deze brief, beroep instellen bij de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

Het beroepschrift dient ondertekend te zijn en tenminste het volgende te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen u in beroep gaat;
- de gronden van het beroep.

Indien u een beroepschrift heeft ingediend, kunt u ook op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht verzoeken een voorlopige voorziening te treffen, indien u van mening bent dat onverwijlde spoed dat, gelet op de betrokken belangen, vereist! U kunt dit verzoek richten aan: de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

De gegevens van het object worden na aanwijzing opgenomen in het gemeentelijke monumentenregister, de gemeentelijke basisadministratie en eveneens doorgegeven aan het Kadaster te Roermond.

Kerngegevens gemeentelijk monument:

Monumentnummer	: GM135
Naam monument	: postkantoor
Adres	: Engelenkampstraat 60 en 62
Postcode en plaats	: 6131 JJSittard
Kadastrale aanduiding	: STD00 sectie D nr(s) 7442 en 7441
Coördinaten	: x 188675 y 334193
Bouwstijl	: zakelijk expressionisme
Kerndatering	: 1934-1935
Oorspronkelijke functie	: postkantoor en leeszaal
Huidige functie	: postkantoor
Architect	: J. Crouwel

Typering van het monument:

Postkantoor, gebouwd in 1934 naar ontwerp van J. Crouwel in een sobere, strakke vorm van het zakelijk expressionisme.

Historie:

Het postkantoor is op zaterdag 21 september 1935 officieel geopend. Op de bovenverdieping bevond zich de Openbare Leeszaal. In een latere fase is het gebouw aan de oostzijde verlengd. Dwars op deze vleugel is voorts een moderne uitbouw geplaatst.

Ruimtelijke context:

Het betreft een vrijstaand pand op ruime verkaveling, terugliggend van belending, waarvan de voorgevel aan de Engelenkampstraat gelegen is. Aan de achterzijde bevindt zich een open achterterrein.

Bouwmassa:

Het huidige postkantoor heeft een L-vormige plattegrond, waarvan de langste vleugel evenwijdig loopt aan de Engelenkampstraat. De dwarsvleugel bevindt zich aan de oostzijde. De bouwmassa omvat twee bouwlagen onder een zadeldak. Het is onbekend of het gebouw onderkelderd is. De lange lijstgevel die zo bepalend is voor het beeld van het postkantoor aan de Engelenkampstraat, wordt in het midden onderbroken door een plastische opbouw van verschillende bouwvolumes, gedomineerd door een uitspringende topgevel. Ter hoogte van de begane grond verbreedt deze topgevel zich: tegen de linker zijgevel is een lage uitbouw onder een lessenaardak. Rechts van de topgevel is een blokvormig bouwvolume geplaatst dat boven de gootlijst uitsteekt en ten opzichte van de aangrenzende muurvlakken met een sprong naar voren is uitgelegd. Tussen de topgevel en dit blokvormige bouwvolume is als een verticale schijf een brede schoorsteen geplaatst. Het huidige postkantoor is in meerdere stappen tot stand gekomen. Tot de oudste bouwfase behoort grotendeels de vleugel aan de Engelenkampstraat, om precies te zijn het gedeelte rechts van de middenpartij, de middenpartij zelf met verschillende bouwvolumes en een gedeelte links hiervan. Dit linker deel lijkt in twee stappen te zijn uitgebreid: de vleugel is verlengd in een architectuur die aansluit bij de vormgeving van het historische gedeelte. De haaks hierop geplaatste dwarsvleugel is van recenter datum en heeft een eigen architectuur.

Het rechter deel van het postkantoor, dat wil zeggen tot aan de schoorsteen in het midden, zal beschermd worden als gemeentelijk monument. Het gedeelte links van de schoorsteen is beeldbepalend. De nieuwbouw aan de linkerkant is van bescherming uitgesloten en is in deze redengevende omschrijving buiten beschouwing gelaten. Uiterst rechts op het perceel, los van de hoofdbouwmassa, bevindt zich een rechthoekig éénlaags bouwvolume met een schilddak dat eveneens uit de bouwtijd dateert.

Dak:

De hoofdbouw is gedekt met een zadeldak. De uitspringende topgevel in het midden sluit hier met een eigen dwars geplaatst zadeldak op aan. Het blokvormige bouwvolume rechts hiervan is gedekt met een schilddak, dat eveneens aansluit op het zadeldak. Een gedeelte van de ramen op de eerste verdieping aan de rechterzijde steken een stuk boven de gootlijst uit en zijn voorzien van een plat dak. De verschillende daken zijn gedekt met grijze romaanse dakpannen.

Gevels:

De gevels zijn opgetrokken in een gele baksteen in Vlaams verband en plat vol gevoegd. De gevels zijn geplaatst op een gemetselde plint van donkergrijze stenen, aan de bovenzijde afgesloten met een halfsteens rollaag.

Voorgevel:

De voorgevel bestaat uit drie delen: het linker geveldeel vanaf de dwars geplaatste nieuwbouw tot aan de middenpartij, de middenpartij en het geveldeel rechts hiervan. Het linker geveldeel heeft zowel op de begane grond als op de eerste verdieping een reeks staande vensters, van elkaar gescheiden door gemetselde penanten. Oorspronkelijk was de gevel ter hoogte van de begane grond geheel blind en waren er alleen op de verdieping ramen aangebracht. Geen van de originele ramen is bewaard gebleven. Of de vensteropeningen nog oorspronkelijk zijn is onduidelijk.

Hetzelfde geldt voor de ramen in de middenpartij: alle oorspronkelijke ramen zijn vervangen door kunststof kozijnen. De vensteropeningen zelf lijken ongewijzigd. Het afdakje boven de ingang aan de zijkant en de pinautomaat is gedeeltelijk modern; van oorsprong bevond zich hier echter al een afdakje en het is niet uitgesloten dat dit geheel of gedeeltelijk nog aanwezig is. Het portiek onder dit afdakje is van de rest van het trottoir afgescheiden door een laag muurtje dat wordt gevormd door de donkergemetselde plint die hier is doorgetrokken. Het afscheidingsmuurtje is gedekt met natuurstenen dekplaten. Het uitspringende blokvormige volume is geheel blind, op enkele kleine ramen in de zijgevel en een deurtje in de top van de gevel na.

Het gedeelte van het postkantoor rechts van de middenpartij kende een indeling met een hoge begane grond. De ruime hal die zo ontstond was ontworpen met grote glaspartijen in de voorgevel. Later is in deze ruimte een verlaagd plafond aangebracht. Dit geveldeel wordt in beslag genomen door een reeks van acht grote rechthoekige gevelopeningen met samengestelde stalen ramen die door hun ritmiek en vormgeving de gevel een horizontale geleiding geven. Elk van deze acht gevelopeningen kent een tweedeling: het onderste deel bestaat uit telkens drie lage stalen ramen met een roedeverdieping in tweeën. De ramen zijn verdiept teruggelegd en van elkaar gescheiden door gemetselde penanten. Aan de onder- en bovenzijde zijn deze ramen voorzien van een witgeschilderde betonnen latei die over de volle breedte van de gevel doorloopt en alle afzonderlijke gevelopeningen met elkaar verbindt. Het bovenste deel van de gevelopening is onderverdeeld in een breed middendeel en twee smallere delen aan de zijkant, die voorzien zijn van respectievelijk negen (drie hoog, drie breed) en zes ruiten (drie hoog, twee breed). Enkele van deze ruiten zijn uitgevoerd als klampaan. De gevelopeningen op de begane grond zijn aan de bovenzijde afgesloten met een betonnen latei. De voorzetramen aan de binnenzijde zijn een latere toevoeging. In de derde venstertravee van rechts bevindt zich tegenwoordig de ingang van het postkantoor. Deze ingang is niet oorspronkelijk. De vensters op de verdieping bestaan uit dezelfde glasvlakken met stalen kozijnen en dunne roeden, geplaatst op een licht uitspringende

betonnen lijst. De gevelopeningen op de (oorspronkelijke eerste) verdieping zijn even breed als de gevelopeningen op de begane grond en hebben dezelfde driedeling in een breder middengedeelte en twee smallere delen aan weerszijden. Het middelste deel bestaat uit drie staande ramen beneden en een liggend bovenraam. De twee buitenste delen bestaan uit twee staande ramen. De bovenlichten zijn uitgevoerd als klapraam. De vensters op de verdieping zijn strak tegen de onderzijde van een uitspringende bakgoot geplaatst.

Rechter zijgevel:

De rechter zijgevel is een topgevel, opgetrokken in gele baksteen in Vlaams verband. De top is voorzien van vlechtingen. De bakgoot van zowel de voor- als de achtergevel zijn een klein stukje over de zijgevel doorgezet en sluiten beide aan op een regenpijp. Op de begane grond bevinden zich links en op de middenas twee vergelijkbare samengestelde ramen als in de voorgevel. Rechts is een zij-ingang met een klein bordes met een gesloten ombouw, opgetrokken met dezelfde donkere bakstenen waarmee ook de plint van de zijgevel is uitgevoerd. De ingang is voorzien van een betonnen latei. Rechts hiervan bevinden zich drie smalle hoge raampjes, met betonnen raamdorpels en een betonnen latei. Op de eerste verdieping zijn drie vensteropeningen met stalen T-vensters. De vensters zijn gekoppeld door een doorlopende betonnen onderdorpel, van elkaar gescheiden door gemetselde penanten. Elk venster heeft een afzonderlijke betonnen latei. In de top bevindt zich een klein rond venster.

Interieur:

Het interieur is niet geïnteriseerd.

Erfafscheiding:

Het lage, met donkere stenen opgemetselde muurtje aan de rechterzijde behoort tot de oorspronkelijke erfafscheiding. Oorspronkelijk bevond zich voorlangs de middenpartij en het linker geveldeel ook een soortgelijk muurtje.

Bijzondere onderdelen:

De oorspronkelijke stalen ramen in het rechter deel van de voor- en rechter zijgevel.

Waardestelling:

Het object is van belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap, cultuurhistorische waarde en meer in het bijzonder vanwege:

- de architectuurhistorische betekenis in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- de architectonische gaafheid van (met name het rechter gedeelte) van het exterieur. Voor de middenpartij en het linker deel geldt dat de gevel een oorspronkelijke indruk wekt waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- als een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstroming.
- het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke landelijke architect
- het object is ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving.
- de betekenis van het object als onderdeel van de historische gegroeide nederzettingsstructuur, waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- het bijzondere materiaalgebruik en detaillering (stalen ramen)
- de architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid in relatie tot de gaafheid van het object.
- de betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling.

Bescherming:

Het exterieur, de erfafscheiding op de hoek van de Engelekkampstraat en de Gouverneur van de Hövelstraat en het vrijstaande gebouwtje aan de Gouverneur van de Hövelstraat.

Foto's

Kaart met bescherming

